

Beköszöntő

Értékelésem szerint az egészségügyi kormányzatnak az egészségügyi ellátó intézményrendszert érintő leginkább markáns döntése az volt az elmúlt hónapokban, hogy a 2015-ös kasszamaradványt nem a mind nagyobb adósságot felhalmozó intézmények direkt adósságrendezésére fordította. Míg 2013-2014-ben direkt adósságrendezés történt több lépcsőben, addig 2015 decemberben a kasszamaradvány az intézményeknek az egészségpolitikai célok iránti elkötelezettségét, teljesítményútlépését honorálta. E célok a járóbeteg szakellátás kiterjesztése, a várólista csökkentése, az onkológiai esetek mind hamarabbi ellátáshoz jutása, és az egynapos ellátások terjedése voltak. Olyan célok, amelyek egyrészt az ellátórendszer üzemgazdasági és forrásallokációs hatékonyságának növelését támogatják, másrészt kiemelt betegségek kezelésében hozhatnak előrelépést avval, hogy korábban jut a beteg diagnózishoz és ellátásra. Bár a döntés a közmédiában vagy az egészségpolitikai diskurzusban nem okozott nagy visszhangot, érdemes megvizsgálni, mit is indukálhat.

A döntés ugyanis nemcsak egy forrásallokációs döntés. Nem egyszerűen arról van szó, hogy másként osztottuk fel a szakellátási kassza jó 1%-át kitevő kasszamaradványt. Egyfajta szakításként is értékelhető az „adjunk oda, ahol úgy látszik, hogy nincsen” félmondattal kifejezhető elvvel szemben. Felveti annak a kérdését, hogy megérett-e a helyzet arra, hogy a nagyon direkt állami forráselosztásból és korrekcióból (TVK elosztásból) visszalépünk az egészségügyi szolgáltatások szabályozott piaca felé, amerre elindultunk a '90-es évek első felében, a rendszerváltás után? Ne felejtjük el, akkor a fő elv az volt, hogy a forrás kövesse a beteget, ezért került bevezetésre a teljesítményfinanszírozás. Ezt az elvet a teljesítmény volumen korlát 2004-es megjelenése cserélte le egy teljesítményelvárást is tartalmazó bázisfinanszírozással, ahol minden a finanszírozás megszerzéséről és a teljesíthető volumen mind jobb fedezetű esetekkel való kitöltéséről szól. A bázisfinanszírozással járó állóvízhez képest jelent elmozdulást, hogy talán ösztönzők jelennek meg a rendszerben, és ezeket vállalja is az egészségpolitika.

Itt a hangsúly a „vállalni” igén van. Irányok preferálását leírni, képviselni, finanszírozási ösztönzőkkel támogatni nehéz kérdés. Nehéz, mert vitákat gerjeszt, veszteseket, ezáltal ellenségeket hozhat, a megszokott, korábban preferált struktúrák helyett a váltást vállalók kerülnek/kerülhetnek előnybe, akik persze kevésbé hallatják a hangjukat. Az ösztönzőkkel az egész rendszer a változást teszi a középpontba, háttérbe szorítva az állandóságot, a status quo fenntartását. Nagy adag kurázi, és jól képviselhető elvek kellene hozzá. Tegyük hozzá, sokan és nagyon régen várjuk már az elmozdulást ebbe az irányba.

A tehetséges intézményvezető ugyanis nem rest, szeretné intézményét olyan irányba állítani, amely kiszolgálja a rendszer általa is megértett és elfogadott, számára is kommunikált elvárásait. Ehhez azonban támogatást kell kapnia a finanszírozástól; kell, hogy legyen mozgástere, a folyamatos beavatkozások megvalósításához csak így lesz ereje. Erőre márpedig nagy szükség van a változások végig viteléhez és azok folyamatos képviseléséhez. Ezt kevés dolog támogathatja jobban, mint a szabályozott piac, és a jó értelemben vett vállalás: a közös, és elfogadott egészségpolitikai elvek vállalása mind az intézmények, mind az egészségpolitika irányítói részéről.

Az **Interdiszciplináris Magyar Egészségügy (IME) tudományos folyóirat** mindehhez azt a vállalást teszi így év elején, hogy mint ahogy eddig is, felvállaljuk a legjobb gyakorlatok bemutatását, az egészségpolitikai és menedzsment érvek ütköztetését. Szakmai háttérrel, irodalmi forrást biztosítunk konferenciáinkon, lapszámainkban és egyre bővülő, valódi adatbázist teremtő honlapunkon (www.imeonline.hu) a téma iránt érdeklődőknek, támogatva a változást elismerő egészségpolitikai gondolkodást és az ezt követő intézményi működést. Idei első állomásunk a XI. alkalommal megrendezésre kerülő Regionális Konferenciánk, csupa izgalmas témával.

*Dr. Pásztélyi Zsolt
felelős szerkesztő*